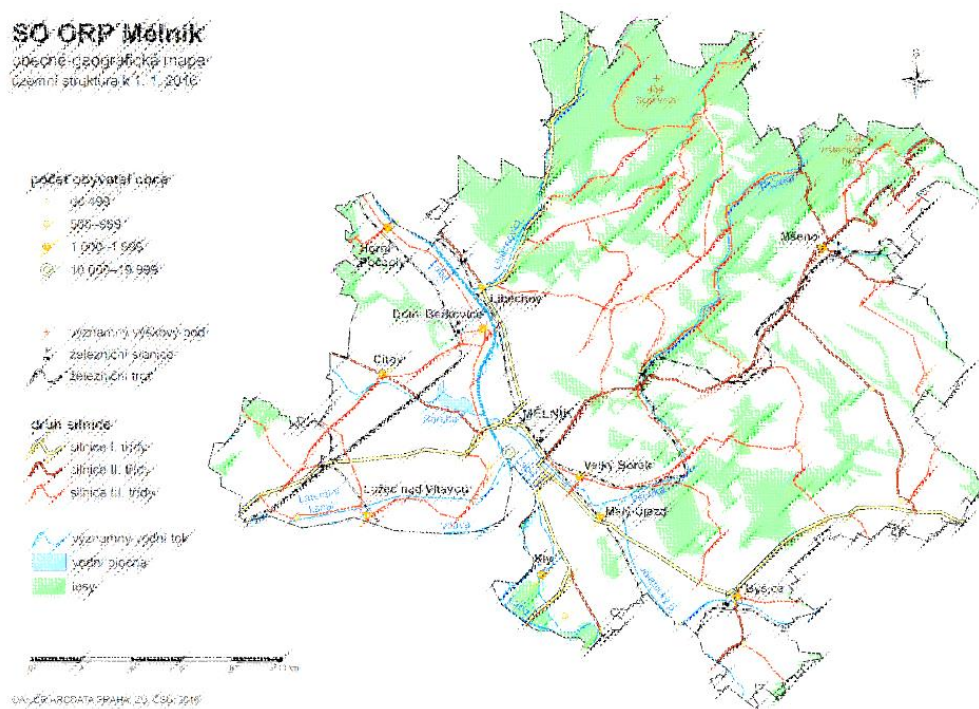

Dokumentace k projektu

Zpracování plánu ÚSES ORP Mělník

Výzva: 52. výzva

Program: Operační program životního prostředí

Žadatel: Město Mělník IČ: 00237051

Datum zpracování: Prosinec 2018

Obsah

Základní popis řešeného území.....	3
Přírodní podmínky SO ORP Mělník.....	6
Zdůvodnění potřeby realizace	7
Zpracování plánu ÚSES	8
Přílohy	9

Základní popis řešeného území

Správní obvod obce s rozšířenou působností Mělník (dále i SO ORP Mělník případně ORP Mělník) se nachází severně od Prahy, na okraji Středočeského kraje. Na severu sousedí s Ústeckým krajem (ORP Litoměřice, ORP Roudnice nad Labem), na východě sousedí s ORP Mladá Boleslav, na jihu a východě pak s ORP Kralupy nad Vltavou a Neratovice.

SO ORP MĚLNÍK
(stav k 1. 1. 2014)

Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xs/2114_so_orp_melnik

SO ORP Mělník se skládá z dvou správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a to Mělník a Mšeno. Mělník je ORP od roku 2003

SO ORP MĚLNÍK
k 1. 1. 2016

Zdroj: https://www.czso.cz/documents/11240/17831494/adm_2016_ORP2114.png/45c361fa-3e4f-4824-b537-905f74160346?version=1.1&t=1468926201864

Správní obvod obce s rozšířenou působností Mělník je vymezen územím 39 obcí: Býkev, Byšice, Cítov, Čechelice, Dobřeň, Dolní Beřkovice, Dolní Zimoř, Horní Počaply, Hořín, Hostín, Chorušice, Jeviněves, Kadlín, Kanina, Kly, Kokořín, Lhotka, Liběchov, Liblice, Lobeč, Lužec nad Vltavou, Malý Újezd, Medonosy, Mělnické Vtelno, Mělník, Mšeno, Nebužely, Nosálov, Řepín, Spomyšl, Stránka, Střemy, Tuhaň, Tupadly, Velký Borek, Vidim, Vraňany, Vysoká, Želíz

Počet obcí	39
Počet částí obcí	101
Počet základních sídelních jednotek	125
Počet katastrálních území	82
Počet obcí se statutem města	3
Počet obcí se statutem městyse	-

Podrobnější informace k územnímu členění, viz příloha.

Plán ÚSES bude zpracován pro celé území ORP Mělník vyjma části CHKO Kokořínsko na území SO ORP Mělník o rozloze 130 km², tedy pro území 32 533 ha (výměra CHKO Kokořínsko na území ORP Mělník činí 13 147 ha).

Plán ÚSES je pořizován pro 100 % území mimo plochy CHKO Kokořínsko, pro které plán ÚSES zpracovává AOPK.

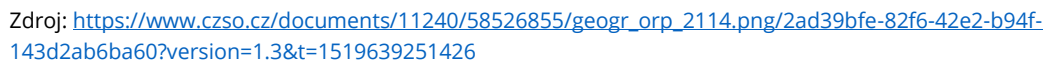
Plán ÚSES je zpracováván pro 71,21 % celkového území SO ORP Mělník, pokud vezeme v potaz i plochu CHKO Kokořínsko.

Přehled katastrálních území na nichž se nachází CHKO, viz příloha č. 2, list k.ú. *CHKO Kokořín*.

POZEMKY	Rok 2016
Výměra v ha (k 31. 12.)	45 680
zemědělská půda	28 305
lesní pozemky	11 584
zastavěné plochy	939
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	95,5

Zdroj ČSÚ; <https://www.czso.cz/csu/xs/vyvoj-vybranych-ukazatelu-v-so-orp-melnik>

SO ORP Mělník
obecně-geografická mapa
územní struktura k 1. 1. 2016

Věk	Kraj celkem	ORP Mělník	Muži	Kraj celkem	ORP Mělník	Ženy	Kraj celkem	ORP Mělník
Obě pohlaví	1 352 795	43 865		668 102	21 685		684 693	22 180
0	15 558	479	0	8 077	244	0	7 481	235
1-4	63 184	1 909	1-4	32 239	1 004	1-4	30 945	905
5-9	85 257	2 574	5-9	43 663	1 320	5-9	41 594	1 254
10-14	72 705	2 344	10-14	37 545	1 219	10-14	35 160	1 125
15-19	59 502	1 978	15-19	30 674	1 012	15-19	28 828	966
20-24	63 566	2 218	20-24	32 580	1 154	20-24	30 986	1 064
25-29	80 130	2 721	25-29	40 759	1 387	25-29	39 371	1 334
30-34	90 036	2 889	30-34	45 231	1 491	30-34	44 805	1 398
35-39	110 296	3 334	35-39	55 363	1 757	35-39	54 933	1 577
40-44	128 138	3 930	40-44	65 561	1 954	40-44	62 577	1 976
45-49	97 001	3 184	45-49	50 124	1 645	45-49	46 877	1 539
50-54	86 581	2 951	50-54	44 436	1 505	50-54	42 145	1 446
55-59	73 611	2 388	55-59	37 100	1 225	55-59	36 511	1 163
60-64	84 679	2 637	60-64	41 197	1 297	60-64	43 482	1 340
65-69	84 028	2 830	65-69	39 562	1 299	65-69	44 466	1 531
70-74	69 477	2 453	70-74	31 143	1 087	70-74	38 334	1 366
75-79	40 317	1 401	75-79	16 572	567	75-79	23 745	834
80-84	26 040	877	80-84	9 434	310	80-84	16 606	567
85-89	16 210	534	85-89	5 162	159	85-89	11 048	375
90+	6 479	234	90+	1 680	49	90+	4 799	185
0-14	236 704	7 306	0-14	121 524	3 787	0-14	115 180	3 519
15-64	873 540	28 230	15-64	443 025	14 427	15-64	430 515	13 803
65+	242 551	8 329	65+	103 553	3 471	65+	138 998	4 858
Průměrný věk	41,1	41,6	Průměrný věk	39,9	40,1	Průměrný věk	42,3	43,1
Index stáří (65+/0-14)	102,5	114,0	Index stáří (65+/0-14)	85,2	91,7	Index stáří (65+/0-14)	120,7	138,1

Přírodní podmínky SO ORP Mělník

Stručná charakteristika území

Zájmové území leží ve střední až severní části okresu, hranici tvoří řeka Labe. Celková rozloha činí 45 676 ha. Jádrem řešeného území je Mělnická kotlina na soutoku Vltavy s Labem, která se táhne podél Labe až k Brandýsu nad Labem a po proudu až po obec Horní Počaply. Severní část území spadá do jižní části Polomených hor a jihozápadní část do Dolnojizerské tabule. Nejnížší místo leží na Labi pod Horními Počaply (155 m), nejvyšší je Vrátecká hora (508 m). Mělnická kotlina a oblast podél Labe a Vltavy má nížinný charakter a ráz ploché erozní sníženiny se stupňovinou říčních štěrkopískových teras, leží pod vrstevnicí 200 m, okrajové pahorkatiny dosahují výšky 250 – 270 m, území směrem k severu má pahorkatinný ráz. V údolí Vltavy severně od obce Lužec nad Vltavou vycházejí arkozové pískovce karbonu, jižně pak břidlice a spility proterozoika. Na Labi se dodnes zachovaly poměrně velké lužní háje. Většina porostů na terasových štěrkopískách a vátých píscích je přeměněna na kulturní obory. Mimořádnou hodnotu mají mokřady v nivě Labe a Vltavy. Významným předmětem ochrany jsou: Přírodní rezervace Úpor – Černínovsko, Národní přírodní památka Polabská černava, Přírodní památka Dolní Pšovka, Přírodní rezervace Slatinná louka u Liblic a Přírodní památka Žerka. Nejvýraznějším geomorfologickým útvarem jsou zalesněná kaňonovitá údolí a rokle hluboko ostře zaříznutá do převážně pískovcovitého podloží. Jinak má řešené území ráz dávné kulturní krajiny, jižní část řešeného území je od pravěku zesteplená a zemědělsky využívána, severní část je lesnatější. Orná půda má výměru 25 218 ha, lesy 11 560 ha na území obce s rozšířenou působností.

Velká část území spadá do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Severočeská křída, část území spadá do pásma hygienické ochrany Ia a II stupně, nejvýznamnější je prameniště v Řepínském dole, Komorsko a Mělnická Vrutice v povodí Pšovky, dále v povodí Liběchovky údolí Želízské svodnice, Hluboký a Vidimský důl. Labe, Pšovka, Liběchovka, Košátecký potok a Strenický potok jsou vodohospodářsky významné toky, hranice povodí Strenického potoka tvoří třetí stupeň pásma hygienické ochrany vodárenského toku Jizera.

Hydrologické podmínky

Zájmové území spadá do širšího povodí Labe (Labe a Jizera). Hlavní vodotečí řešeného území je Labe, které tvoří jižní hranici řešeného území. Pravobřežní přítoky Labe jsou: Liběchovka, Pšovka, Košátecký potok a Hlavenecký potok. Do Jizery zprava ústí Skalský (Strenický) potok, který na severovýchodě tvoří hranici mezi okresem Mělník a Mladá Boleslav.

Geomorfologické a geologické podmínky

Téměř celé území tvoří horniny svrchní křídly, slínovce a slíny vystupují v Mělnické kotlině a na jejím obvodu, vápnité pískovce středního turonu budují Dolnojizerskou tabuli, zatímco v Polomených horách převažují rovněž střednoturonské pískovce kvádrové s vložkami vápnitých pískovců a mnoha proniky terciérních čedičů a řidčeji i trachytů v severní části. Velké plochy zaujímají pokryvné útvary štěrkopískové terasy podél Vltavy a Labe včetně celé Mělnické kotliny, spráše na přilehlých plošinách včetně Dolnojizerské a ostrůvkovitě i v Polomených horách. Významné jsou valy jezerní křídly a vápnité slatiny v Mělnickém úvalu a naváté písky při Labi. Vzhledem k subhorizontálnímu uložení křídových hornin má celá oblast charakter stupňovin. Mělnická kotlina má ráz

ploché erozní sníženiny se stupňovinou říčních teras. Dolnojizerská tabule je charakterizována rozsáhlými plošinami s četnými ostrými až kaňonovými zářezy převážně bezvodých údolí jihovýchodního směru. Bohatá síť kaňonů v kvádrových pískovcích člení Polomené hory, v jejichž severní části nápadně vystupují vulkanické suky. Významným prvkem je i Turbovický a Cecemínský hřbet oddělující Mělnický val od údolí Labe.

Zdůvodnění potřeby realizace

Hlavním požadavkem pro realizaci projektu „Zpracování plánu ÚSES ORP Mělník“ je současná absence aktuálního dokumentu, který by ve vhodné formě a dostatečné podrobnosti vymezil a zpracoval územní systém ekologické stability včetně stanovení prostorových a funkčních parametrů a vztahu k biogeografickým jednotkám.

Pro okres Mělník bylo v letech 1992 až 1997 zpracováno celkem 6 místních generelů ÚSES vždy pro několik obcí najednou. Z důvodu vzájemné propojenosti a návaznosti a z důvodu propojenosti na sousední okresy a sjednocení s nadregionálním a regionálním ÚSES bylo v roce 1998 zadáno zpracování „Okresní generel ÚSES pro okres Mělník“. Okresní generel vypracovala ing. Milena Morávková v letech 1998 až 1999 (1998 jih a 1999 sever).

Tyto dokumenty byly zpracovány před 20 a více lety v době odlišných právních úprav a způsobem odpovídajícím původní metodice navrhování ÚSES. Podrobnost a aktuálnost těchto generelů je pro dnešní územně plánovací praxi nevyhovující.

Dále byl v roce 2012 ing. Morávkovou zpracován plán ÚSES jako podklad pro v současné době projednávaný nový územní plán Města Mělníka.

Využití dostupného ÚSES zpracovaného v minulosti v kontextu odlišné právní úpravy, navíc ve formě a podrobnosti nevyhovující dnešním potřebám územně plánovací praxe, již Ministerstvo životního prostředí nepovažuje za vhodné; v konkrétních případech lze jejich převzetí do územně plánovací dokumentace považovat dokonce za škodlivé.

Městský úřad Mělník, Odbor životního prostředí a zemědělství považuje plán místního ÚSES ORP Mělník za základní nástroj, kterým bude orgán ochrany přírody v následujících letech uplatňovat své kompetence podle ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny v kontextu stavebního zákona. Bez aktuálních oborových podkladů pro zajištění základní potřeby území z hlediska posílení ekologické stability krajiny, které zohledňují aktuální stav území a širší územní souvislosti, nyní orgán ochrany přírody nemůže odpovídajícím způsobem zabezpečit funkční vymezení ÚSES všech hierarchických úrovní v územně plánovacích dokumentacích a v komplexních pozemkových úpravách v potřebných prostorových parametrech a zajistit spojitost systému především na hranicích katastrů jednotlivých obcí. Za další přednost nového plánu ÚSES tedy považujeme skutečnost, že budou prověřeny všechny návaznosti ÚSES uvnitř ORP Mělník a jejich soulad s příslušnými územními plány a návaznosti na území za hranicemi ORP. Mohou tak být identifikována a vyřešena problematická místa nebo nesoulad s územně plánovacími dokumenty

Zpracování plánu ÚSES

Postup zpracování plánu ÚSES bude realizován v souladu s *Metodikou vymezení územního systému ekologické stability* zpracované Ministerstvem životního prostředí v březnu 2017. Zpracovatelem bude autorizovaný projektant ÚSES - ČKA A.3.1.

Aktualizovaný plán bude členěn dle *Metodiky vymezení územního systému ekologické stability*. Plán ÚSES bude obsahovat textovou, tabulkovou a grafickou část v tištěné i digitální podobě ve třech pare. V elektronické podobě bude k předán na DVD nosičích ve formátech *.doc/*.docx, *.pdf, *.xls/*.xlsx, *.shp, *.dwg.

Předpokládané etapy zpracování plánu ÚSES v rámci našeho projektu:

a) shromáždění podkladů

Cílem první etapy je shromáždit veškeré dostupné mapové i textové podklady, potřebné pro rozbor a následný návrh plánu.

Přehled základních podkladů:

- soubor mapových a textových údajů o příslušných biogeografických jednotkách, tj. bioregionech, typech biochor a skupinách typů geobiocénů zasahujících do řešeného území;
- soubor mapových a textových údajů o skladebných částech všech úrovní ÚSES, vymezených v různých typech oborových dokumentací, v územně analytických podkladech, v územně plánovací dokumentaci a v pozemkových úpravách;
- soubor mapových a textových údajů o přírodních hodnotách území - o zvláště chráněných územích, evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech, významných krajinných prvcích (včetně registrovaných), o biotopech, dálkových migračních koridorech, migračně významných územích, výskytu geograficky původních druhů rostlin a živočichů úzce vázaných na konkrétní přírodní či antropogenně podmíněné ekosystémy apod.;
- soubor mapových a textových údajů o lesních typech a bonitovaných půdně ekologických jednotkách (BPEJ);
- soubor mapových a textových údajů o záměrech územního plánování, obsažených zejména v platné územně plánovací dokumentaci krajů i obcí a v aktuálních územně plánovacích podkladech (územně analytických podkladech krajů a obcí, případně územních studiích).

b) rozbor

Cílem rozborů je vyhodnotit shromážděné mapové a textové podklady z pohledu jejich využitelnosti pro návrh plánu místního ÚSES.

Výsledkem rozborů je:

- vyhodnocení reprezentativnosti vymezení biocenter ve vztahu k biogeografickému členění,
- vyhodnocení migračních tras a přírodních bariér + vyhodnocení vhodnosti trasování biokoridorů a větví místního ÚSES,
- vyhodnocení aktuálního stavu přírody a krajiny,
- vyhodnocení vhodnosti území s přírodními hodnotami pro skladebné části ÚSES, vyhodnocení řešeného území z hlediska potřeby vymezení větví antropogenně podmíněného místního ÚSES a unikátních lokálních biocenter,
- vyhodnocení zjištěných problémů a případných nedostatků a chyb.

c) návrh

Cílem etapy je stanovit koncepci řešení místního ÚSES a vymezit jednotlivé skladebné části ÚSES všech hierarchických úrovní. Při návrhu je třeba odpovídajícím způsobem uplatnit všechny základní principy vymezování ÚSES a zároveň zohlednit specifické přístupy k vymezování všech úrovní ÚSES.

Výsledkem návrhu bude:

- zpřesněné vymezení skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES,
- vymezení skladebných částí přírodního i antropogenního místního (lokálního) ÚSES,
- popis a odůvodnění koncepce řešení místního (lokálního) ÚSES,
- popis všech vymezených skladebných částí ÚSES.

d) projednání s příslušnými úřady (orgány ochrany přírody) sousedních ORP za přítomnosti žadatele, resp. příjemce dotace. V rámci projednávání plánu ÚSES bude zpracovatel postupovat dle kompetencí jednotlivých orgánů ochrany přírody: od nadregionální ÚSES (Ministerstvo životního prostředí), regionální ÚSES (krajské úřady - orgány ochrany přírody a orgán územního plánování) a lokální ÚSES (obce s rozšířenou působností); resp. regionální pracoviště AOPK ČR pro CHKO a Správy NP pro národní parky v případech, kdy přebírají kompetence k lokálnímu a regionálnímu ÚSES.

Zpracovatel bude v rámci projednávání postupovat od nadřazeného úřadu po nejnižší celek. Jedná se o jeden z nejdůležitějších bodů tvorby plánů ÚSES, protože skladební prvky vymezené v rámci ÚSES musí v sousedních územích na sebe navazovat. Projednáváním lze eliminovat možné konflikty ÚSES s jinými záměry a usnadnit tak průběh následného schvalování příslušné územně plánovací dokumentace.

e) předání/převzetí plánu ÚSES po podpisu předávacího protokolu (akceptace bez výhrad).

Přílohy

Příloha č. 1 – Mapa řešeného území na podkladě hranic správního obvodu ORP Mělník

Příloha č. 2 - Podrobnější informace k územnímu členění